

TORSDAG 21 MAJ. NR 21/2015

Om att vara ny i Finland
Sidan 7

Tycker olika om 16-åring som vill dricka
Sidan 7

Bonga en tenor med höga bryn!
Sidan 18

De svåra valen
Sidan 2

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL JOHANNES FÖRSAMLING

Rätt tid att tala framtid är nu

Lägg inte lock på diskussionen om kyrka och äktenskap, manar röster inom kyrkan.

Sidan 4

Filosemiten
Sidan 12

Vi måste våga prata om andligt våld

Sidan 5

Sista resan till Sibirien
Sidan 11

Proffsiga kyrkråttor engagerar
Sidan 13

Grävde upp vår äldsta kända kyrka

Sidan 8

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Tillsammans är vi starkare

KP MED SOMMAREN kommer de traditionella storsamlingarna i kyrkliga sammanhang: väckelserörelsernas sommarfester, missionsfester, läger som samlar deltagare från alla håll och kanter.

Förut kunde dessa lätt locka närmare tusen deltagare långväga ifrån. I dag är det svårare att få ihop folk. Dels handlar det om att många numera är så upptagna att det känns stressigt att klämma in ett evenemang som innebär att ett helt veckoslut går i resandets tecken, dels handlar det också om att församlingarna inte längre sänder – eller kanske understöder – delegater eller deltagare till festerna.

Våra prioriteringar har förändrats och det i sin tur kan kräva nya koncept. Nyligen meddelade Finska Missionsällskapet att de nästa år håller paus med sin traditionella sommarfest. I år ordnas missionsfesten i Esbo, och utmaningen att få deltagare till festen förstärktes när det visade sig att Kyrkans Ungdoms sommar dagar går av stapeln i Solf samtidigt. Det betyder att kärntrupperna av missionsvänner ställs inför ett antingen eller.

BISKOP BJÖRN Vikström har i olika sammanhang uttryckt sin förhoppning att sparandet överlag inte ska leda till att de stora samlingarna över församlingsgränserna försvinner. Det är viktigt att få mötas, viktigt att känna att det finns ännu en cirkel utanför den egna församlingen där man också hör hemma – det geografiskt splittade men för de svenskspråkiga så viktiga Borgå stift. I den vevan är det också skäl att koordinera utbudet, så att storsamlingar åtminstone inte konkurrerar ut varandra.

I HELGEN är det däremot full uppslutning och stor fest i Raseborg. Den sjuttonde allmänna finlands-svenska kyrkomusikfesten samlar sex hundra sångare från hela landet till en hejdundrande körfest som kulminerar i festkonsert på lördag kväll.

Statistiskt sett är Borgå stift ett av de starkaste när det gäller körsång och står sig väl i jämförelse med de stora finska stiften.

Det finns en genuin glädje i att mötas och göra något tillsammans. Det gäller i sång, i alla de sega stämövingarna månader inför själva framförandet. Det gäller också i det gemensamma arbetet i vår kyrka. Utan den växelverkan som sker när de många små kommer samman till ett stort gemensamt förtvinnar både det lilla sammanhanget och det stora.

EN DEL av denna växelverkan äger rum i Kyrkpressen, som är mer än enbart en tidning. I själva verket är tidningen minst lika mycket en gemenskap, där tvärkommunikationen i nätverket Borgå stift hålls i skick, varje torsdag. Sociologen Kjell Herberts menar att Kyrkpressen påverkar finlandssvenskarnas kontakt till sin kyrka vilket syns i en högre kyrkotillhörighet.

I samband med kyrkomusikfesten firar Kyrkpressen genom att sända ett nummer till församlingars medlemmar som inte längre får den automatiskt. Välkommen med i gemenskapen!

”Det finns en genuin glädje i att mötas och göra något tillsammans.”

PROFILEN: KARIN LUTHER

”Nyckelhålet öppnar upp hemligheterna.”

Adoption och barn som kall

I en adoptionsprocess finns också sorg. För barnen kan sorgen handla om att ha lämnats av sina biologiska föräldrar, att kanske aldrig få veta något om dem och också om att sakna den biologiska anknytningen till adoptivföräldrarna.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Adoptivföräldrarna kan i sin tur sörja över att de inte får några biologiska barn.

– Ibland möts sorgen och adoptivföräldrarna kan känna igen sig i barnens sorg. Då kan föräldrarna hjälpa barnen att bearbeta sin sorg, säger **Karin Luther**.

Hon har jobbat med internationell adoption i trettio år genom organisationen Interpedia. Hon är också själv mamma till fem adopterade barn.

Hon fördjupade sig i temat sorg och adoption 1995 då hon ville ta en paus från jobbet på Interpedia.

– Jag ville göra något helt annat och anmälde mig till en kurs i palliativ vård. Jag ville lära mig att på ett värdigt och fint sätt ta hand om människor som är nära döden. Jag upplevde att Gud ledde mig till kursen. Bland annat kunde jag där för första gången sörja min mamma som dog då jag var drygt trettio år. Då hann jag inte sörja för jag hade fullt upp med barnen, både med mina egna och dem jag träffade genom Interpedia. Som slutarbete i kursen skulle deltagarna skriva något om palliativ vård utgående från sitt eget arbete.

– Först hade jag svårt att se en koppling till adoptioner, säger hon. Men sedan såg jag sorgen.

Slutarbetet kom att handla om de adopterades sorg och reaktionen på förlusten av biologiska föräldrar.

– För en del av barnen är det vik-

tigt att försöka hitta sina biologiska rötter, men inte för alla. Om den inte gjort det tidigare så kan frågan väckas när de får egna barn. Då känner de för första gången biologisk tillhörighet.

Redan i ett tidigt skede såg Karin och hennes man **Michael Luther** adoption som ett bra sätt att få barn, som en kombination av deras önskan att få barn och att hjälpa barn få hem och föräldrar.

– Som kvinna ville jag gärna uppleva en graviditet. Därför kom adoptionerna in i bilden först senare.

Barnen ett kall

Sin kristna tro har Karin Luther fått med modersmjölken.

– Min gudmor **Elsie Roos** var lärare på en skola för dövstumma barn i Erityyri och missionen var en del av min uppväxt.

I ett skede var familjen själv på väg ut som missionärer. Men det blev inte av på grund av praktiska omständigheter.

– I stället byggde vi hus i Solf och började arbeta med barn genom Interpedia. Interpedia var ett kall för oss. Vi kände att vi hade en möjlighet att hjälpa barn både genom adoption och biståndsverksamhet.

Även om den palliativa kursen inte ledde till något yrke för Karin Luther har den kommit till nytta.

– Jag hjälpte några patienter i deras hem. Jag har ändå jobbat så lite inom

sjukvården att jag upplevde att jag hade mera att ge som medmänniska än som vårdare.

Sina erfarenheter från livet, adoptionerna och vården har Karin Luther sammanfört i en bok som hon gett ut på eget förlag. Berättelsen handlar om en österbottnisk familj där Disa, mor och mormor, är döende i cancer.

– Boken handlar om de svåra frågorna som varje människa ställs inför i något skede av sitt liv. En del tänker mera på frågorna och andra tänker mindre.

En av frågorna är valet mellan att förlänga livet genom svåra behandlingar av en obotliga sjukdom eller att endast ta smärtstillande medicin den tid man har kvar.

– Svaret på frågan varierar beroen-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

de på om det handlar om en ung eller gammal människa och vad man ännu sett fram emot att få göra i livet. En sjuk människa som mår dåligt kan vara mera villig att ge upp. Det kan också vara ett svårt val för de anhöriga. Det finns inget som säger hur det brukar vara och för Disa i boken växlar det.

Disa blir också bitter och arg på Gud. Är det vanligt att man känner så?

– Visst förkommer det bitterhet. Man går igenom en massa olika stadier i bearbetningen av den sorg som sjukdomen för med sig. Bitterhet kan vara ett av dem. Inte heller här finns något schema.

Hur mycket i boken är självupplevt?

– Jag var gravt utbränd 1999 och de

KARIN LUTHERS språkliga följeslagare står på sig och säger att hon ska skriva sitt ännu oskrivna. Följeslagaren har hjälpt henne sortera kommentarerna hon fått från olika håll. Vissa saker har hon tagit till sig, men inte allt. – Det är ju min bok, inte någon annans, säger hon.

erfarenheterna har jag gett Disa. För fem år sedan blev jag diagnostiserad med Menieres sjukdom och jag har fått lära mig att leva med sjukdomens berg och dalbana. Den processen tangeras också i boken.

Karin Luther har alltid tyckt om att skriva. Hon har gått skrivarkurser och deltagit i skrivarretreat på Snoan. Då hon slutade på Interpedia 2003 fick hon tid för annat och utbildade sig till arbetshandledare.

– Då började jag fundera på boken. Ramen hade jag klar i ett tidigt skede. Efter några år trodde jag att boken var klar men inget förlag visade något intresse för den. Jag fick nyttig feedback som jag beaktade. Men jag fick också feedback som kändes job-

big och som resulterade i långa pauser i skrivandet.

Hon ser Guds ledning i att boken blev utgiven. Hon har levt med känslan av att manuskriptet ville bli utgivet.

– Jag har själv upplevt bokens titel. På en skrivarretreat fick vi i uppdrag att minnas nattens drömmar. Jag hade en jobbig dröm. Jag vaknade och skrev upp delar av den. Jag somnade på nytt och vaknade med en väldigt glad känsla. Jag hade drömt något trevligt men det enda jag kom ihåg var orden *som själva nyckelhålet*. Sedan dess kunde jag inte lämna det.

– Nyckelhålet öppnar upp hemligheterna. Disa och hennes barn öppnar sig också och pratar ut innan det är för sent.

KARIN LUTHER

BOSATT I SOLF. GIFT MED MICHAEL. HAR SEX BARN, FEM ADOPTERADE FRÅN OLIKA LÄNDER OCH ETT BIOLOGISKT, FYRA BARNBARN.

SPECIALSJUKSKÖTARE, HAR JOBBAT I HUVUDSAK INOM INTERPEDIA MEN OCKSÅ SOM ARBETSHANDLEDARE OCH INOM PALLIATIV VÅRD. NUMERA PENSIONÄR.

AKTUELL MED BOKEN SOM SJÄLVA NYCKELHÅLET.

Skogmans fond delade ut åt tretton

FONDPENGAR. Gunvor och Bo Skogmans allmännyttiga minnesfond för kristen verksamhet i hemland och utland delade för andra året i rad ut 10 000 euro till olika ändamål. Fonden förvaltas av Kristinestads församling.

I år beviljas bidrag till: Förbundet Kyrkans Ungdom för Karadag 2015, Ung-

domskören Evangelicum för skivinspelning, Arbetsgruppen för kyrkhelg i Karleby 2015, Nordkoreahjälpen i Korsnäs, Kristen Radio och TV r.f. för jubileumskonsert, Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland för Amani-workshop, Anna Korkman-Lopes för utformande av kristet material i Brasilien, KRAN Kristliga blåbands-

förbundet för rehabiliteringsarbete bland alkohol- och narkotikamissbrukare i Svenskfinland, Tuija Nygård för att bekosta Bibeläventyrsmaterial, Församlingskretsen i Kvevlax för verksamheten, Frank Isaksson för evangelisationsarbete, Arbetsgruppen för American Bluegrass Gospel Tour 2015 för genomförande av gos-

KÖREN EVANGELICUM fick bidrag för att spela in en skiva. FOTO: ARKIVBILD

pelkonsert och Karelen vännerna – Karjalan ystävävä r.f. för renoveringsarbeten i kyrkobyggnaden i Lahdenpohja.

■ SOFIA TORVALDS

DE SOM nu vill väcka diskussion om äktenskapet anser att kyrkan inte kan låta den här frågan vila längre. FOTO: FREEIMAGES

Möjliga vägar framåt utstakas

ÄKTENSKAP. En jämlik äktenskapslag förväntas träda i kraft 2017. Allt fler inom den lutherska kyrkan vill nu diskutera vilka kyrkans alternativ är.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

På kyrkomötet i början av maj diskuterades frågan i form av ett ombudsinitiativ, som efter livlig debatt skickades vidare till allmänna utskottet. På de finska kyrkodagarna i Kouvola den 22–24 maj finns samma diskussion på agendan, bland över 70 andra programpunkter. Seminariet med rubriken *Vem viger kyrkan?* arrangeras av Gemenskapsrörelsen och rörelsen Kom alla.

Ulf Särs, ordförande för gemenskapsrörelsen, säger att målet för samtalet är att söka en väg vidare med respekt för andras övertygelse och att de som deltar i diskussionen är inställda på konstruktiv dialog.

– Vi kommer också att diskutera frågan hur vi ska kunna gå vidare och bevara respekten för varandra inom kyrkan.

Låt oss säga att en präst gifter sig med en person av samma kön. Hur ska kyrkan förhålla sig till det?
Ulf Särs

I paneldiskussionen deltar bland andra biskopen i Åbo, **Kaarlo Kalliala** och kyrkomötesombudet **Aino Vesti**, som skrivit under ombudsinitiativet. En person som vill ingå äktenskap med sin partner av samma kön och skulle vilja ha kyrklig välsignelse medverkar också.

Vilka ser du, Ulf Särs, att kyrkans alternativ är?

– Huvudalternativen har diskuterats ganska mycket. Den första möjligheten är att kyrkan, som hittills, väljer att bara viga personer av olika kön och ge möjlighet till förbön för personer av samma kön som i framtiden ingår äktenskap vid magistraten.

Den andra ytterligheten är att kyrkan beslutar att gå in för att viga också par av samma kön. Särs menar att det är osannolikt att det sker inom nära framtid, eftersom beslutet kräver tre fjärdedels majoritet i kyrkomötet.

– Det är också möjligt att kyrkan är beredd att välsigna alla äktenskap, både mellan man och kvinna och mellan par av samma kön. Det nuvarande formuläret för välsignelse av äktenskap tar

egentligen inte alls om kön, så helt teoretiskt kunde man tänka sig att det formuläret skulle tillämpas.

Den sista möjligheten är att kyrkan avstår från vigselrätten.

– Men då kvarstår ändå frågan om kyrkan är beredd att välsigna också äktenskap mellan par av samma kön.

Särs nämner också en annan fråga som kan bli aktuell i framtiden.

– Låt oss säga att en präst gifter sig med en person av samma kön. Hur ska kyrkan förhålla sig till det? Om det blev ett hinder för prästämbetet skulle det antagligen betraktas som diskriminering.

Han påminner om att ombudsinitiativet i kyrkomötet undertecknats av både personer som är för att kyrkan ska viga par av samma kön och sådana som är emot det.

– Jag vill betona vikten av att samtalet förs vidare och att vi inte dröjer med den här diskussionen.

Han är medveten om att frågan är känslig, att en del befarar att den kommer att splittra kyrkan.

– Men som jag ser det är det allra viktigaste att komma ihåg de människor som längtar efter kyrklig vigsel eller åt-

minstone kyrkans välsignelse över sitt förhållande. Det handlar om människor i en ömtålig livssituation som upplever att de blir svikna av kyrkan.

Ställer inga krav

Stig Kankkonen, pensionerad chefredaktör och lekmanombud i kyrkomötet, har tagit del av diskussionen kring äktenskapet. Han håller inte med om att kyrkan nu måste söka vägar framåt.

– Det att man i riksdagen inlett en process för att få en ändring till stånd i äktenskapslagen ställer inga som helst krav på kyrkan. Vi har vår syn på äktenskapet, kyrkans officiella ställningstagande är att äktenskapet är ett förbund mellan en man och en kvinna.

Han förstår inte varför kyrkan måste anpassa sig till riksdagens syn på äktenskapet.

– Det här påminner om hur man i Finland på 80-talet försökte förutspå hur Sovjet reagerar om vi säger si eller så. Till sist var man mer sovjetisk än Sovjet. Nu försöker man i kyrkan förutspå hur riksdagen ska handla och börjar anpassa sig till krav som inte överhuvudtaget finns.

ÅLAND STRUKTURFRÅGAN

Fagerholm–
Urch missnöjd

Kyrkoherde **Juanita Fagerholm-Urch** i Sund–Vårdö församling är besviken på kyrkomötets beslut att inte göra ingång i samfälligheter obligatorisk för församlingarna.

– Beslutet att gö-

ra samfälligheter frivilliga är kanske det bästa för Borgå stift, men jag har en annan tanke när det gäller Åland, säger hon till Nya Åland.

Fagerholm-Urch anser att situationen på Åland kräver mer samarbete med större solidaritet och ihopsägna påsar med

samma skatteöre.

– Jag förstår inte varför tio församlingar ska upprätthålla samma byråkrati. Det är klart att man först inte vill gå in i ett tvångs-äktenskap – men jag tror ju att församlingarna kan komma att tycka om varandra efter en tid.

SLÅS IHOP

”Sammanläggningar är fortfarande en möjlighet. Just nu pågår en utredning om flera församlingar på norra Åland ska gå samman.”

Kiki Alberius-Forsman i en ledare i Nya Åland

KYRKOMÖTETS SAMFÄLLIGHETSBESLUT

”Inte sista ordet sagt i frågan”

Kotimaa pryder paraden med en bild av ärkebiskop **Kari Mäkinen** försedd med rubriken ”Jobbet fortsätter”. I rapporteringen uttrycker ett par ombud från Helsingfors stift sitt missnöje över att samfällighetsreformen föll. Också biskop **Björn Vikströms** val att rösta mot den får kritik. Ärkebiskop Kari Mäkinen anser att beslutet överför ansvaret på församlingarna.

– Nu gäller det att gå vidare så här. De frågor som tvingar oss att skaffa bredare skuldror och skapa nya strukturer har inte försvunnit någonstans, säger han.

3 FRÅGOR TILL

Stefan
Myrskog

Kyrkan ska vara med på Stafettkarnevalen för andra året i rad. Vilka erfarenheter bär ni med er från i fjol, Stefan Myrskog vid Kyrkostyrelsen?

Vi har många goda erfarenheter från i fjol. Vi hade vårt tält i tältbyn och det var folk där hela tiden. En del av eleverna kom flera gånger när de hittat ett ställe att slappna av på. Någon var ensam och ville bli sedd av vuxna. Dessutom rådde det vara värmebölja och de vattenflaskor som vi delade ut hade strykande åtgång. Samarbetet med de andra utställarna i tältbyn fungerade också bra, så för året resulterade i en hel del goda möten och kontakter.

Vad får eleverna göra när de kommer till ert tält?

De får bygga med klossar, kasta prick och prata med oss vuxna som finns på plats. I år uppträder också två cirkusartister och eleverna får själva prova på cirkuskonster.

I samband med karnevalen delas John Vikström-priset ut. Vad är det för ett pris?

John Vikström-priset är ett pris som årligen delas ut till en enskild person eller organisation som jobbat för att befrämja motion och idrott, inte bara på elitnivå utan i vardagen med lek och skoj. Vi är väldigt glada över att Stafettkarnevalen i år får ta emot priset och att det är ärkebiskop emeritus John Vikström själv som delar ut det. Det påminner oss om att kyrkan är ansvarig för hela kroppens välmående och dit räknas inte bara det andliga välmåendet utan också det fysiska.

Stafettkarnevalen går av stapeln 22-23 maj på Olympiastadion i Helsingfors.

● MICHAELA ROSENBACK

Våga se de skador som har uppkommit

VÅLD. Alla religiösa samfund och rörelser måste våga fråga sig om det finns grogrund för andligt våld inom den egna gemenskapen.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Andligt eller religiöst våld är fortfarande ett stort problem inom många samfund. Det slår **Aini Linjakumpu**, lektor i politiska vetenskaper vid Lapplands universitet, fast i sin bok *Uskonnon varjot* (ungefär: Religionens skuggor).

Men vad är egentligen andligt våld?

– Andligt våld är något som får allvarliga psykiska eller fysiska följder, säger Linjakumpu.

– Det kan till exempel handla om att en människas psyke vacklar eller om att hon utsätts för livsfara. Våldet kan också vara något som begränsar hennes liv: hon kan till exempel inte leva ut sin sexualitet, sin andlighet eller fatta beslut om sitt eget liv.

Det kan handla om inställningen till homosexualitet, preventivmedel, skilsmässa eller blodtransfusioner. Våldet kan bli synligt i inställningen till dem som lämnat samfundet, rörelsen eller gemenskapen.

– Nu talar jag om andligt våld som får allvarliga och långvariga följder. Jag anser till exempel inte att det att man talar om synd eller om helvetet är andligt våld, säger Linjakumpu.

Andligt våld förekommer oftare inom rörelser som är auktoritära och exklusiva, där medlemmarna övervakas och där man ofta tänker att räddningen enbart gäller dem i de egna leden.

– I sådana rörelser hör våldet ihop med gemenskapens normala funktion och verksamhet och dess sätt att se på sin egen lära.

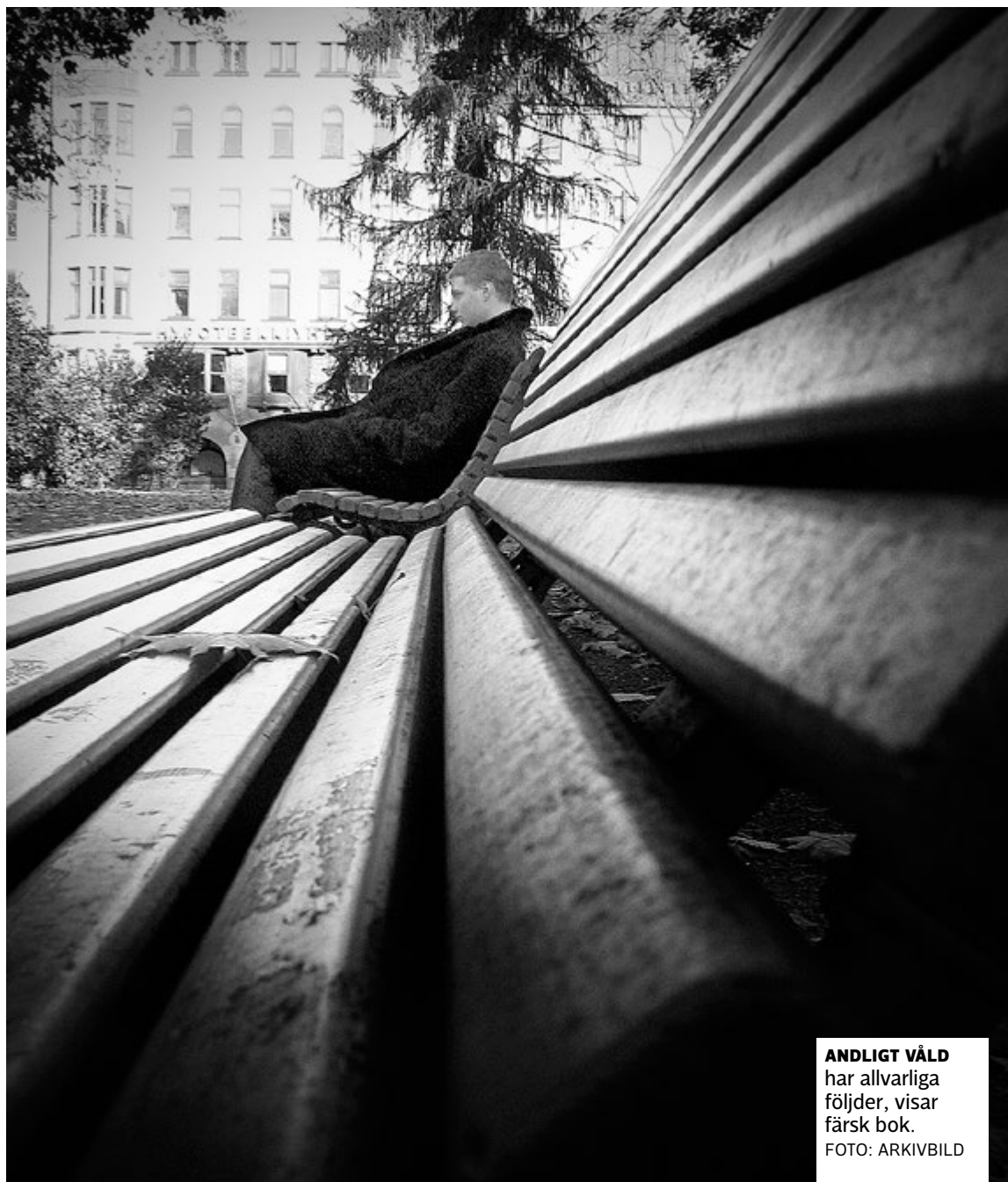
Mera dialog

Linjakumpu hoppas att de här rörelserna i högre grad än tidigare skulle klara av att lyssna på dem som säger att de blivit utsatta för våld inom rörelsen. Hon efterlyser också mer dialog om andligt våld inom olika rörelser till exempel med kyrkan och staten.

– Men inom många av de här rörelserna förbiser man och bagatelliserar det andliga våld som förekommer. Man vill inte se att det finns strukturer inom den egna rörelsen som möjliggör våld.

Linjakumpus bok bygger på berättelser om andligt våld som förekommit inom den gammallaestadianska rörelsen och inom Jehovas vittnen. Men hon poängterar att inte "vanliga" lutherska församlingar heller går fria. Grupper som kan utöva andligt våld kan finnas inom alla samfund och församlingar.

– Det finns tecken på att andligt våld

ANDLIGT VÅLD har allvarliga följder, visar färsk bok. FOTO: ARKIVBILD

AINI LINJAKUMPU. FOTO: ANNA-LEENA MUOTKA

förekommer också inom andra rörelser än den gammallaestadianska och Jehovas vittnen. Vi behöver forska mer i den här frågan.

”Man vill inte se att det finns strukturer inom den egna rörelsen som möjliggör våld.”

Aini Linjakumpu

Aini Linjakumpu rekommenderar att den som upplever sig ha blivit utsatt för andligt våld tar kontakt med föreningen Uskontojen uhrien tuki (Stöd för religionernas offer). Dessutom kan det vara bra att diskutera frågan med någon inom social- och hälsovården och kanske med en terapeut.

– Det är också nyttigt att bekanta sig med litteratur och forskning i ämnet, då får man en bättre bild av vad det egentligen handlar om. Det händer ofta att den som utsätts för andligt våld inte vet att det finns många andra som blivit utsatta för samma sak och att det är allmänt känt att det förekommer våld av den här typen.

BIBELN ÖVERSÄTTNING

2014 rekordår

Förra året slutfördes bibelöversättningar till 51 språk, meddelar United Bible Societies. Det är det högsta antalet nya översättningar som registrerats inom ett år.

Några av de nya översättningarna kunde publicerats trots svåra om-

ständigheter. I Nigeria där den militanta islamistiska gruppen Boko Haram har genomfört flera terroristattacker lanserades inte mindre än fyra nya översättningar. Översättningen till språket bura var klar i december trots att Boko Haram i september bombade de lokaler där bibelö-

BIBEL-ÖVERSÄTTARE ARBETAR med språket kalanga i Botswana.

versättarna arbetade.

Också i Liberia, som drabbats hårt av ebolaepidemin, lanserade bibelsällskapet de första översättningarna till språken kpel-le och syd-kisi. Firandet av den nya översättningen fick skjutas upp till januari 2015 när situationen i landet hade stabiliserats.

– Den dagen hade vi anat att tänka på än ebola, säger **Paul Stevens**, chef för bibelsällskapet i Liberia.

Hela Bibeln finns nu på 542 språk som talas av 78,7 procent av världens befolkning. Nya testamentet finns tillgängligt på språk som talas av ytterligare 10,2 procent.

Välkommen till Åland

Webshop med
åländskt konsthantverk!

Handgjorda silversmycken
av Titti Sundblom

saltshop.ax

SALT
KONSTHANTVERK

Sjökvarteret, tel.21505, www.salt.ax

Tillgänglighet för alla!
Boka din resa till Åland med oss för
transport, boende och aktiviteter

Zoomcamp Åland
– resebyrå för funktionsnedsatta och seniorer

www.zoomcamp.ax
info@zoomcamp.ax
Tel.nr 0457 344 77 44

www.katrina.ax

ÅLAND 4–8 AUGUSTI 2015

KATRINA
KAMMARMUSIK

KONSTNÄRLIG LEDARE
CECILIA ZILLIACUS

TEMAKOMPOSITÖRER
CARL NIELSEN
JEAN SIBELIUS

ARTISTER • DIEGO CHENNA • BENGT FORSBERG • HENRIK
GOLDSCHMIDT • JANNICA GUSTAFSSON • CHRISTOPHER
PARKES • JOHANNA PERSSON • KATI RAITINEN
CHRISTOFFER SUNDQVIST • JANNE THOMSEN • CECILIA
ZILLIACUS • VOCES NORDICAE & LONE LARSEN
ÅBO FILHARMONISKA ORKESTER & DANIEL BLENDULF

Kulturforeningen Katrina

Citylivs

MITT I STAN

Tel. 018-12 155 VARD. 9 - 18 LÖRD 9 - 16 www.citylivs.ax

Ålands Skogsägarförbund

www.skogen.ax

Kyrkvägen 26, AX 22410 Godby
Tel. +358 18 43100
info@skogen.ax

ÅLANDS & FÄRG & TAPETab

TEL. 19867

KOBBA KLINTAR, ÅLAND

Lotsstation med café och sjömansbar,
20 minuter utanför Mariehamn. Lugn och ro mitt på havet.

www.kobbaklintarsvanner.ax

Brändö Lax Ab

Fiskodlarföretag i den
åländska skärgården

Tel. 0207280310
Fax. 020728320

Göran Sundqvist
TRAVEL PARTNER

Res med
Göran!

+358 (0) 400 947 000
goran.sundqvist@aland.net
www.resmedgoran.com

MARIEHAMNS FÖRSAMLING
tfn 018-5360 www.mariehamn.evl.ax

ÅLANDS FISKFÖRÄDLING AB

- produktion och försäljning av odlad regnbågslax och sik
- garanterat färsk och närproducerad inhemsk fisk av hög kvalitet
- säkra leveranser året runt

Fiskhamnsvägen 10, AX-22710 Föglö, Åland
Tel. 018-50 300
E-post: aland.fisk@aland.net

OLLES

Bygatan 1,
Godby

Tel. 41 300.

STALLHAGEN

Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har
bryggt öl av hög kvalitet sedan 2004.

Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

budbil
ålands budbilsservice ab

Tel: +358 (0)18 27 590

Semester på Åland!

Njut av fina sommardagar i den vackra åländska skärgården!
Välj din favorit bland våra över 400 stugor på härliga Åland.

Semesterstuga från **197 €** /vecka

Boka sommarens stugsemester nu eller
bekanta dig med våra färdiga resepaket!

Ålandsresor

Tel. 018-28 040. www.alandresor.fi

SLAVA DUGIN på scen framför gruppen som engagerat sig i föreställningen Under The Same Roof. FOTO: CHRISTOFFER ALLÉN

Finland sett med invandrarers ögon

TEATER. De har varit i Finland olika länge och har olika erfarenheter i bagaget. Genom teatern förenas de under samma tak för att berätta en liten del av sin historia.

TEXT:
MICHAELA ROSENBACK

– Jag är intresserad av utforskning, att vara annorlunda i kombination med att bli en del av ett sammanhang och samhälle. Hur tar man med sig ett förflutet in i den nya identiteten?

Oskar Silén är regissör och initiativtagare till föreställningen *Under The Same Roof*. Sedan december 2013 har han tillsammans med en arbetsgrupp från Teater Mars i Helsingfors och ett tiotal in-

vandrarer bearbetat och funderat kring just den här typen av frågor. En del av invandrarna studerar svenska, en del talar inte ett ord. Alla har de kommit hit med egen kultur i bagaget och alla har de på sätt eller annat format sig en ny tillvaro här.

– Tematiken är mycket aktuell med tanke på det politiska klimatet vi har i dag och attityden i vårt samhälle gentemot människor med en annan bakgrund, säger Silén.

Slava Dugin är en av deltagarna i projektet som kulminerade förra veckan när föreställningen visades för publik. Dugin kommer från Litauen och flyttade till Finland 2012 efter att han varit här på en väns bröllop.

– Jag kände mig lättad när jag kom till Finland. Luften är frisk här och det är inte så trångt.

Via sin kompis Albina Rai-vio som också deltagit i projektet fick han höra om träf-

farna och bestämde sig för att gå med.

– Det har varit roligt, utmanande och lite skrämmande. Jag har fått en chans att uttrycka mig på ett sätt jag inte gjort tidigare, säger Slava Dugin.

Han berättar också att gruppen gett honom nya vänner.

– Det är en trevlig bunt med människor!

Deltagarna kommer från flera olika länder, bland annat Ryssland, Syrien, Marocko och USA. Livshistorierna varierar och skratt har under repetitionerna snabbt bytts ut mot gråt när någon delat med sig av tunga erfarenheter.

– Vi har fått upp ögonen för livsöden som man oftast bara ser i nyheterna, säger Oskar Silén.

Utanför Finlands gränser

Teaterns och konstens uppgift att belysa, ifrågasätta och

komma med nya infallsvinklar har under projektets gång gällt både deltagare och publik.

– Jag har blivit mer vidsynt när det gäller andra människors bakgrund, kultur och tro. Det är värdefullt att dela erfarenheter, säger Slava Dugin.

Oskar Silén är inne på samma linje.

– Vi kan inte tala för mycket om världen som ligger utanför våra gränser. Vi har det bra i det här landet. Att det finns sådana som säger att det håller på att gå åt skogen för att en promille av de människor som flyttar runt i världen eller flyr undan krig kommer hit till oss förstärker inte överhuvudtaget.

– Om föreställningen har väckt en lite medkänsla och empati för dem vi möter på gatan eller läser om i tidningen och som är annorlunda än vi själva så har vi lyckats till en del.

VÅGA FRÅGA

Hantera ett förtroende

JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Min man tycker inte att det är så farligt att vår sextonåring festar och knycker öl från vårt kylskåp då och då, medan jag tycker att unga inte ska dricka innan de fyllt 18. Efter som vi föräldrar inte är eniga lyssnar pojken givetvis inte alls på mig. Hur kan vi lösa den här knuten?

DU BESKRIVER ett dilemma som många tonårsföräldrar kan känna igen sig i. Vare sig det gäller hemkomsttider, det gemensamma ansvaret för hemmet, tobaksrökning, alkoholanvändning eller något annat handlar det om en balansgång. Vi måste kunna ge förtroendet åt ungdomarna och samtidigt vara uppmärksamma på hur förtroendet förvaltas. Hur stränga ska vi då vara i olika frågor, var drar vi gränsen?

I DEN här balansgången har vi som föräldrar många gånger lite olika synsätt, beroende på våra egna erfarenheter och vår personlighet. Det här kan ibland leda till förtroendekriser och konflikter föräldrarna emellan, och många gånger blir den unga människan osäker på vad som gäller. Naturligtvis är de glada om föräldrarna ger dem friare tyglar, men vi kan också ge dem ett för stort ansvar. Till exempel när det gäller användning av alkohol och tobak är ju lagen ganska tydlig. Om föräldrarna sätter sig över lagen på den punkten kan det ge fel signaler till den växande unga människan. Lagen finns ju till för att vi vuxna bedömer att de unga ännu inte klarar av det här ansvaret.

VI GLÖMMER lätt bort att den unga människan i det här skedet av sitt liv balanserar mellan olika auktoriteter, vuxenauktoritet och kompisauktoritet. Vi sviker dem om vi inte ger dem tillgång till vuxensamhällets värderingar. Orsaken till att vi som vuxna lätt drar oss tillbaka och inte vill ingripa är att vi märker att vi ändå inte längre har kontroll över vad de gör. Det är den erfarenheten du också beskriver. Den beror inte i första hand på att ni är oeniga utan på att er sextonåring är ung. Det är frustrerande för oss som föräldrar och en hisnande känsla för den som är ung. Men det innebär inte att vi ska göra oss osynliga i deras liv. Det är just i spänningen mellan den vuxna auktoriteten och kompisauktoriteten som den ungas livsrum finns, det är där de kan växa och mogna som människor.

DET KAN vara bra att ni som föräldrar för ett samtal om hur ni föreställer er den ungas liv. Försök hitta en samsyn om var gränsen för vad som är okej rent konkret går för vardera av er och hur ni ska hantera gränsoverskridningar. Jag tror att det är viktigt att ni själva är trygga med att ni har olika syn. Bejaka olikheten och fundera tillsammans hur ni kan ge er sextonåring vägledning. Diskutera om möjligt med sextonåringen på ett sätt där ni inte i första hand försöker argumentera för era egna värderingar, utan där ni låter sonen spegla sina värderingar mot era.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Förvandlingsnumret

Min mamma har nyligen sett till att över 1 000 diabler ur familjens arkiv blivit digitaliserade. Det innebär att jag kunnat bläddra igenom min uppväxt bara genom att trycka

på datorns piltangent. Samma platser, samma ansikten, varje år en smula annorlunda, en smula äldre, med en smula större och fulare glasögon. Drumsö, Masku, Tunhamn, Runsa-la, Åbo, Esbo, Masku, Tunhamn, Runsa-la, Åbo. Våldigt länge är jag glad.

Jag skrattar, grimaserar. I något skede blir mina tänder väldigt sneda, jag verkar veta om det eftersom jag ler mer dämpat, så att tänderna inte ska synas. Jag får tandställning och glasögon. Nu talar vi inte längre om att le: då tonår-en närmar sig blir jag allt-

mer osynlig på bilderna, bortvänd. Det är som om jag äntligen blivit plågsamt medveten om min blyghet. Den här erövrat mig. Nu syns det mig som om jag glömt bort mig själv, som om det jag som ler på de tidiga fotografierna är jag medan den smärtsamt

bortvända är någon annan. Men vad jag känner för henne, jag önskar jag kunde ta henne i mina armar! För nu har jag blivit mig själv igen. Jag förvandlades, blev osynlig. Och sen förvandlades jag igen, blev synlig. Först blev jag kvitt tandställningen. Se-

dan glasögonen. Sedan den bortvända blicken. Många år senare kunde jag tänka: jag duger så här. Känner du någon som är bortvänd? Kan du se länge på henne? Precis så förtjust som om du var på väg att ta ett fotografi på ett barn som gör glada grimaser.

ARKEOLOGI. I nästan 800 år låg de gömda under jorden, resterna av gårdskyrkan i Ravattula.

Nytt ljus på 1100-talets Finland

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Korsbacka. Det är den nya inofficiella översättningen av Ristimäki, platsen där resterna av Finlands tillsvidare äldsta kyrka ligger.

– Korsbacka låter bra, säger entusiasterna **Katarina Lindström** som följt med utgrävningarna vid Ravattula sedan det stod klart att det handlar om ett arkeologiskt fynd av stor kaliber.

Hon har under vintern översatt den finska broschyren om kyrkan till svenska. Också projektets webbsidor (ravattula.fi) har uppdaterats med information på svenska.

– Jag har alltid varit intresserad av gamla saker och gamla tider, men har aldrig tidigare engagerat mig i något arkeologiskt projekt. Men när jag fick höra om kyrkan i Ravattula blev jag helt enkelt fascinerad. Jag följde med utgrävningarna och höll mig uppdaterad om det som var på gång.

Hösten 2013 slog arkeologen **Juha Ruohonen** fast att det han och hans team grävt upp vid Ristimäki är resterna av en kyrkobyggnad som daterats till mitten av 1100-talet.

– Det här fyndet förändrar på många sätt hur vi ser på den här tidsperioden i Finland, säger Ruohonen.

Redan 2010 inleddes utgrävningarna. Ruohonen, som undervisar i arkeologi vid Åbo universitet, skulle välja en plats för fältarbete för blivande arkeologer. Han valde en liten skogsdunge i den lilla byn Ravattula på Aura ås slutt-

ning, lägligt nog placerad fyra kilometer från universitetet och två kilometer från studentbyn i Åbo.

– Platsens namn Ristimäki gav en liten anvisning om att det eventuellt kunde röra sig om någon form av kyrklig begravningsplats, säger Ruohonen.

Två veckor och 3 500 euro. Det var ramarna för den lilla forskargruppens arbete.

– Vi började från noll. Ingen hade tidigare gjort några som helst utgrävningar på platsen. Den enda ledtråden vi hade var att det fanns små fördjupningar i marken. Sådana kan uppstå när en kista med ben förmultnat, men kan lika gärna bildas när träd faller med roten.

Det visade sig finnas väldigt många av dessa fördjupningar, alla i riktningen öst-väst, enligt traditionell kristen begravningsssed.

– Vi kunde snabbt konstatera att fördjupningarna var gravar. Men efter de två veckorna kunde vi ha avslutat projektet och slagit fast att vi hittat en gammal begravningsplats av något slag.

Följande år, 2011, fortsatte Ruohonen ändå gräva med sina elever. Den här sensommaren hade de tre veckor på sig.

– Men ingen av oss kunde ana att vi höll på att hitta en gårdskyrka. För de fanns inte i Finland, även om forskare ansett att det borde ha funnits gårdskyrkor här redan på 1100-talet.

Nu hittade de fler gravar, och en liten bit av en stenmur.

Efter ännu ett år, 2012, grävde de på måfå en liten grop – och råkade stöta på hörnet av en stengrund.

– Vi tänkte att det rörde sig om en la-

da. Vi hittade också en järnspik. Men det intresserade inte oss särskilt mycket.

När de 2013 ändå öppnade hela stengrunden visade det sig snabbt att den måste ha tillhört en katolsk gårdskyrka i trä, den typen av kyrka som fanns i bland annat Sverige och norra Tyskland vid ungefär samma tid.

– Det fanns två rum, ett större och ett mindre. Det slog mig genast: ingen annan byggnad har en sådan här stengrund utom just den här typen av gårdskyrkor.

Nästa dag hittade de silvermynt från 1100-talet. En rad andra fynd stödde teorin om att de hittat en kyrka, bland annat byggnadens riktning, det som såg ut som stengrunden till ett altare och det att ingen eldstad hittades.

Stolta över det förflutna

När nyheten om att Finlands tillsvidare äldsta kyrka hittats kablades ut var det många som vaknade. På Åland, där landets dittills äldsta kyrkor funnits, förekom skepsis. En del menar att de tidiga stenkyrkor som uppfördes på Åland i slutet av 1200-talet hade äldre föregångare.

– Men de har inga bevis i den här utsträckningen, säger Juha Ruohonen och sveper med handen över Korsbacka skogskulle.

Just nu är stengrunden intäckt med duk och ett lager jord. Den är utmärkt med käppar och band, på altarets plats finns ett enkelt träkors. När utgrävningarna fortsätter i augusti frilägger arkeologerna först varsamt de existerande fynden, sedan fortsätter jakten på fler.

I GÄSTBOKEN intill utgrävningsprojektet kan man läsa att ett par vigde sig vid kyrkan i februari i år.

”Det är fascinerande att människor har levat och verkat här för så länge sedan.”
Katarina Lindström

– Jag hoppas att vi kan fortsätta undersöka åtminstone två år till. Jag hoppas på att kunna göra en ordentlig bok om kyrkan. Vi ska fälla träd på området och göra snyggare infoskyltar.

Kyrkan har redan nu haft många besökare. Folk kommer för mindre andaktsstunder, i februari vigdes ett par vid kyrkan. Ruohonen är glad för det stora intresset.

– Människor är stolta över det förflutna, att kunna visa upp att vi här i sydvästra Finland har något som är så här gammalt.

Församlingarna Kaarina och Maa-

I **AUGUSTI**, när sommarlovet är slut, inleds utgrävningarna vid kyrkan igen. Stengrunden är just nu övertäckt, men utmärkt med käppar och band.

EN **MINIATYR** av kyrkan i Ravattula visar hur forskarna tror att den såg ut.

KATARINA LINDSTRÖM har gjort en frivilliginsats och över-
satt broschyren om Ristimäki kyrka till svenska.

ria har nästan kivats om vems område kyrkan står på.

– Jag har sagt till dem att det inte fanns några församlingar, så som vi i dag känner dem, när kyrkan användes. Därför är den bådas. Så fick vi slut på det bråket, skojar Ruuhonen.

Inga våldsamma korståg

Nej, någon församling hörde inte de som använde gårdskyrkan till. Tiotals personer fick plats i kyrkan och högst antagligen var det de människor som bodde i det lilla samhället i Ravattula som besökte den.

– Vi har hittat spår efter omkring 300 gravar kring kyrkan. Bara femton av dem har hittills undersökts arkeologiskt.

Tidigare har forskare talat om privata kyrkor mitt i byn, utan omkringliggande gravplatser.

– Den här kyrkan förändrar bilden av den tidens kristenhet, en bild av ett jämlikt samhälle träder fram.

Fram till förra sommaren hade de inte hittat några barngravar.

– Men 15 minuter efter att jag gjorde en direktsänd radiointervju i vilken vi diskuterade just avsaknaden av dessa,

gjorde teamet ett fynd på tre barngravar.

Den präst som höll gudstjänster i kyrkan bodde knappast i byn, utan kan ha besökt kyrkan ungefär en gång i månaden.

Området kring Aura å, med goda förbindelser till den tidens handelscentra på Gotland, blev kristet så småningom. Några våldsamma korståg tror inte Juha Ruuhonen att har ägt rum.

– Via handelsförbindelserna västerut kom människorna i trakten i kontakt med kristendomen. De har knappast omvänts med svärd, säger Ruuhonen och hänvisar till korstågs-

”På den tiden var det naturligt att färdas över haven. De religiösa influenserna kom hit västerifrån, inte österifrån.”

Juha Ruuhonen

berättelserna som legender.

Han tror inte heller att ortodoxa kyrkan skulle ha varit först på plats i den här delen av landet.

– På den tiden var det naturligt att färdas över haven. De religiösa influenserna kom hit västerifrån, inte österifrån.

Det finns fynd som tyder på att kristendomen i Ravattula under en tid levde sida vid sida med folktron. Förra året hittades en krigargrav som ligger delvis under stenvallen, vilket betyder att krigaren begravats innan kyrkan byggdes.

– Krigaren hade med sig vapen i gravens, vilket tyder på någon form av semikristenhet. De senare gravarna är helt tomma, i enlighet med kristen begravningskultur.

Under flervåningshus

Forskarna tror att kyrkan slutade användas ungefär kring 1230, efter vilket den förföll. Inget tyder på att den brunnit eller råkat ut för yttre angrepp.

– Förvaltningen utvecklades, och kronans makt i Finland blev starkare. Kyrkan ville ha sitt och kronan sitt. Av beskattningstekniska orsaker grundades socknar, större enheter än små gårdssamhällen.

De små samhällena slutade använda sina gårdskyrkor.

– Allt det här betyder att det borde finnas många flera gårdskyrkor i Finland. När vi marknadsför kyrkan i Ristimäki som den äldsta menar vi att den är den äldsta som hittats. Resten kan ligga under sandhögar eller flervåningshus, det kan vi bara spekulera om.

SKÄRGÅRDENS TRÄFFPUNKT

KOM OCH SE ÅRETS BÅTNYHETER!

Populära Linder aluminiumbåtar

Storlekar 3,55-4,60 m

Inkas Kanoter

Ex. Inkas 525, 3 pers.
Endast 38 kg

Flera nya modeller från Bella Boats

Bl.a Bella 600 BR, årets Cruiser från Helsingforsmässan

Nya generationens motorer Mercury

- 80-115 hk, 4-T
- större slagvolym
- lägre vikt
- smidig och tyst
- enkel att underhålla
- bränslesnål

NYHET 2015

Brygga för vattenskoter

Innehåller fastsättningsmaterial

PROVKÖRNINGSTILLFÄLLEN

av våra båtmodeller

vid Fagernäsvägen 760 i Larsmo

Lördag 6.6 kl. 10-14 korvgrillning och sedan Lördag 27.6 kl. 10-14

OceanDealers

GRANVÄGEN 6, BOSUND • www.oceandalers.fi

ÖPPETTIDER: måndag-fredag 9-17, lördag 9-13
Bertil: försäljning och inköp 050 591 7261
Frank: båtförsäljning 050 542 4620
Benny: service 041 434 1590

Nu reser vi tillsammans!

Norden:

- 7-10.7 Klassikern Göta Kanal-kryssning
- 14-16.7 Saima kanal med Villmanstrand och Viborg
- 26-28.7 & 2-4.8 Gotlandskryssning
- 27.7-1.8 Hemliga resan
- 6-8.8 Höga kusten och Ragundadalen
- 16-23.8 Norges Pärlor: Trollstigen med Geiranger, Hurtigruten och Hardangervidda

Veckosluts- och kortsemestrar:

- 30.7-3.8 Weekend på Island
- 27-30.8 Weekend i Krakow
- 3-6.9 Weekend i Dublin
- 17-20.9 Weekend i Rom
- 4-7.10 Kortsemester i Paris
- 12-15.11 Weekend i Istanbul

Spa-resor:

- 30.8-5.9, 27.9-3.10 & 25-31.10 Tervis Spa

Europa och långresor:

- 30.7-7.8 Stora Baltikum-Polenresan
- 6-22.9 Transsibiriska järnvägen till Beijing
- 17-24.9 Franska rivieran-Andorra och Barcelona
- 18-25.9 Kroatien – med fokus på yoga&fitness ELLER kultur&utflykter
- 22-29.9 Ö-kryssning i Adriatiska havet
- 28.9-5.10 Balkans pärlor – Montenegro, Bosnien och Kroatien
- 29.9-6.10 Rom och Sorrento
- 2-9.10 Medelhavskryssning
- 3-10.10 Portugal – med Lissabon och Algarvekusten
- 5-12.10 Irland – med Galway, Dublin & Belfast
- 8-15.10 Den vackra Medelhavsön Malta
- 31.10-20.11 Spanien – Almuñécar 3 veckor
- 31.10-4.12 Spanien – Almuñécar 5 veckor

Alla våra kortare resor, dags- och teaterresor finns på hemsidan!

Närpes 020 7434 530
Korsholm 020 7434 520
Nykarleby 020 7815 360
www.ingsva.fi

MISSTÄNKSAMHETEN MOT västerlänningarna i Ryssland har ökat sedan hösten, konstaterar Ralf Lindfors. I Suetuk blev gruppen ändå välkommen.

Nu är kyrkan i Sibirien klar

MISSION. Fasadrenoveringen av kyrkan i byn Suetuk i Sibirien är nu klar. I april färdigställdes den av en grupp österbottniska talkoarbetare.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Som det ser ut nu var det sista byggresan vi gjorde till Suetuk, säger **Ralf Lindfors**, en av de nio som deltog i byggresan.

Det var den tredje gruppen som Laestadianernas fridsföreningars förbund LFF sände till Suetuk för att renovera kyrkan där. Gruppen på nio personer reste ner i mitten av april för att slutföra fasadrenoveringsprojektet som blev på hälft i oktober då den senaste resan gjordes. I början av maj återvände de hem. Kyrkpressen rapporterade från resan i oktober.

– Panelen är nu förnyad runt hela kyrkan, berättar Lindfors. Vi rev kvisten och byggde en ny på gjuten cementgrund. Vi har bytt ut fjorton trasiga fönsterrutor och hade med oss nya gardiner som vi hängde upp i kyrksa-

len. Och nu kommer duvorna inte längre in under takåsen och i kyrktornet.

En lokal bonde donerade tio kubikmeter grus. Det gruset bredde man ut som en gång till kyrkan.

Invändigt gjorde man inget åt kyrksalen, annat än städade den.

– Vi har gjort det vi åtog oss att göra. Men det finns fortfarande arbete kvar, bland annat borde alla fönsterbågar bytas ut.

Den här gången åkte gruppen iväg med ekonomiskt stöd. Både Terjärv församling och Pedersöre kyrkliga sällskap hade bidragit med sammanlagt drygt 5 000 euro.

KYRKAN I Suetuk är nu färdigrenoverad utvändigt. FOTO: VITALY LUCHAGOV

Tre personer reste med bil och släpkärra fullastad med material. Huvudgruppen kom senare med flyg. Dittvägen mätte 6 200 kilometer medan hemresan gick genom Kazan och gick på 6 800 kilometer.

– Det var nödvändigt att åka bil, säger Lindfors. Annars hade vi inte fått med oss allt material. Väl framme behövde vi dessutom bilen för att röra oss.

I släpet hade de bland annat en elorgel till kyrkan. På väg till Sibirien skaffade gruppen mer virke samt åtta madrasser till kyrkan.

Lindfors åkte bil båda vägarna.

– Eftersom vi kom fram först hann vi förbereda arbetet innan huvudgruppen kom. Vi byggde ställningar runt kyrkan, riggade värmefläktar och förberedde vårt boende.

Genom eld

Dittvägen gick från Keltto, där de lastade på böcker, via S:t Petersburg, Moskva, Novgorod, Omsk, Novosibirsk, Abakan och Minusinsk. Resan tog fyra dagar.

– Det blev dramatiskt då vi närmade oss Abakan, säger Lindfors. Gammalt gräs brändes och under femtio kilometer hölls bränderna under kontroll. Men så kom vi till områden där hela byar brann och vi var bokstavligen tvungna att köra genom elden. Vår bil var den sista som kom genom eldhavet. Vi kunde heller inte backa med släpet. Sikten var två eller tre meter. Människor var i panik.

Hela byar stod i brand och de körde en sträcka på några hundra meter genom elden.

– Då kände vi oss som små pojkar, säger Lindfors. Men Gud var med och beskyddade oss.

Det kom sot in i bilen och plasten på de madrasser de köpt sveddes av värmen.

– Enligt nyhetssändningarna förstördes 1 500 gårdar, tre skolor och fyra byar i branden. 35 människor omkom och för hundra var tillståndet kritiskt.

Medan gruppen var i Suetuk deltog de i en gudstjänst där två av byns ungdomar konfirmerades.

– 55 bybor deltog i gudstjänsten. Byborna deltog också i vårt arbete, en kom med häst och kärra.

Ralf Lindfors anser att det nu vore viktigt att få fram dokument på att det faktiskt är den ingermanländska kyrkan som äger kyrkobyggnaden.

– Efter Sovjetunionens fall är ägoförhållandena oklara. Kyrkan i Suetuk byggdes på 1880-talet för de finländska fångar som förvisats till Sibirien. **Per Erik Lindholm** från Munsala, som senaten 1880 utsett till kateket för de finländska fångarna i Suetuk, var en av initiativtagarna. Kyrkan stod färdig 1888 och invigdes av **Johannes Granö** från Terjärv som var fångarnas präst.

Ungdomar reser i sommar

Under resan stiftade gruppen också bekantskap med kyrkbygget i Karatusa, som är utgivet på entreprenad. Lindfors konstaterar att arbetet inte framskridit de senaste månaderna.

– Byggnaden har fått tak men kyrktornet står ännu på marken. Brädfodringen är också klar.

Entreprenören har två andra kyrkbyggen på gång för den ingermanländska kyrkan, i Kazan och Murmansk.

Några fler byggnadsresor till Sibirien planerar LFF alltså inte. Men en ungdomsgrupp från LFF kommer att göra en missionsresa till Sibirien i sommar och ska besöka bland annat orterna Suetuk och Karatusa.

– Ungdomarna har gått en missionskola i vinter.

ELLIPS

Det verkliga
i fiktionen

All bra fiktion balanserar mellan verklighet och dikt. Den kan handla om ett rymdskepp på drift i ett universum som inte finns, ett rymdskepp vars personal känner samma rädslor och förhoppningar som jag själv och mina medvandrare i vårt eget högst verkliga universum. Den kan handla om tiden före, efter och under en dramatisk våldshandling, en våldshandling som i just denna form och konstellation ärligt talat inte ägt rum men som skulle ha kunnat äga rum. Och i den påhittade verkligheten finns utrymme att berätta fram de känslor och de reaktioner som ledde till våldshandlingen.

Något händer när vi lyfter blicken från den dokumentära historiskskrivningen och börjar titta på situationen snett från sidan med blicken öppen för andra möjligheter. Plötsligt handlar det inte längre enbart om vad det var som hände och vem som var inblandad utan om varför det kunde hända (och varför jag också hade kunnat vara inblandad). När fiktionen fungerar som bäst lär den mig något om det mänskliga och om mig själv och det är sällan enbart vackert och enkelt.

Svenska litteratursällskapet samlar fram till sista augusti in personliga berättelser från Svenskfinland. Berättelserna kommer att ligga till grund för den jubileumspjäsa som Svenska teatern sätter upp för att fira Finlands 100 år. På sfs.fi kan man läsa mera och lämna in sin eller sina berättelser och låta det som verkligen hände bli grund för fiktionen som beskriver Finland i dag.

Och märk väl: efterlysningen gäller inte bara berättelser om verkliga händelser utan också om det man hoppas ska inträffa.

ERIKA RÖNNGÅRD

Det vackra, obegripliga mötet med en annan

OPPOSITION. Essäisten och analytikern Mikael Enckell har alltid känt sig dragen till det som är impopulärt. I sin nya bok *Okändhetens följeslagare* skriver han om sin kärlek till judendomen, om psykoanalysens judiska rötter och om mötet med det som är oss främmande.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Mikael Enckell minns en julfest då han var nio år, övergiven och förvisad hemifrån på grund av föräldrarnas skilsmässa. Han kände sig osäker och utanför, men när det blev dans blev han uppbjuden av en vacker danskjudisk flicka som var hans systers klasskamrat.

– Det var sex år mellan oss, så det handlade snarast om välgörenhet från hennes sida. Skoldansen ägde rum år 1941, samma år som Operation Barbarossa, Nazitysklands invasion av Sovjetunionen, inleddes. Det var då de judiska flyktingarna kom till Finland, för att i allmänhet försvinna vidare till Sverige. Men det är till den stunden vid skolans julfest essäisten och psykoanalytikern Mikael Enckell spårar sitt första stråk av intresse för judendomen.

– Dessutom hade min farmor judiska rötter, hon var barnbarn till en döpt jude. Hon var väldigt godhjärtad och omtänksam och en beundrad person i familjen.

Hans intresse för psykoanalys vaknade i 13-14-årsåldern. Hans mor Heidi Enckell (senare Parland) jobbade på Grankulla köpingsbibliotek, och på hennes uppmaning läste han boken *Vardagslivets psykopatologi* av Sigmund Freud.

– Det kändes intressant att tänka att allt har sina orsaker i företeelser och föreställningar man inte kommer att tänka på. Allt är relevant, varje felsägning och glömska.

Det var först långt senare han upptäckte att det fanns en koppling mellan psykoanalys och judendom. En av de kopplingarna är att såväl judisk tro

som psykoanalys intresserar sig för motsatser och ambivalens. Det är till exempel inte svårt att omfatta tanken att man samtidigt kan älska och hata en annan person.

– Till de judiska texternas starka sidor hör att de i så hög grad handskas med polariteter, motsatser. I vårt vanliga, konventionella västerländska tänkande är det så att ett påstående gäller och det andra är fel. Men människor tänker i polariteter. Det är det som är kärnan i humor, att motsatserna finns där, intill varandra.

Enckell berättar historien om Isak som sitter utan kläder, men med hatt på huvudet, och så kommer hans vän Grün och hälsar på. Grün säger: Varför sitter du här Isak, alldeles utan kläder? Isak: Ingen kommer ju ändå och hälsar på mig. Då frågar Grün: Men varför har du en hatt på huvudet? Isak svarar: Kanske kommer det ändå någon.

– Där går motsatserna hand i hand, förhoppningen och farhågan.

Omfamna obegripligheten

Inte heller judendomens Gud går att definiera, fånga i en enda sanning. Många har svårt att acceptera tanken att det inte går att säga så mycket om honom.

– Det som är viktigt i Bibeln är mötet med Gud i Sinai. Det är mötet med en Gud som bestämmer något obegripligt. Man förstår inte varför man ska följa Guds regler. Samma känsla är ett element i mötet med en annan människa. Där ska man också kunna vara positivt inställd till ett annat sätt att tänka, ett sätt som man kanske inte omedelbart förstår. Det är en motsats och samtidigt

MIKAEL ENCKELL hoppas att de kristna skulle göra upp med Luthers antisemitiska arv. – Kristendomen bygger på judendomen, men har sedan börja kriga mot den.

ett steg från föreställningen att allt ska vara ens egen diktatur.

På 60-talet kände sig Mikael Enckell förargad över entydigheten i vänsterorienteringen och hoppades att den skulle få ett slut någon gång. I dag ser det illa ut för vänstern.

– Men vi har fått en entydighet som jag tycker är ännu värre. Så gick det som det ofta går: att man blir bönhörd över förväntan.

I dag, känner han, talar folk mest bara om pengar. Den entydigheten känns fantasilös. Samtidigt skönjer han en motvilja mot att erövra kunskap om det förflutna och kanske lära sig någonting av det.

– Pengar möjliggör saker, men i sig själva är de inte roliga. Det är bara roligt att tänka att har jag pengar kan jag resa till Jamaica. Man tömmer sitt eget huvud när allt finns på google – eller på banken. Men när man lär sig

Hej Gud, här bor jag!

Monica Vikström-Jokela

Barnens egen bönbok leder in i bönerummet genom ord och bild. Knacka på dörren – och se var du hamnar! Boken innehåller många nyskrivna böner och några gamla bekanta. Mervi Lindmans färggranna collagebilder fyller boken.

Fontana Media, inbunden

18⁹⁰

Hela familjens psalmbok

De 200 psalmerna och sångerna är ett urval av klassiska barnsångsfavoriter, nyare favoriter och specialskrivna, alldeles nykomponerade. Här finns något viktigt för varje tillfälle. **Libris, inbunden**

Den blomstertid nu kommer,
med lust och fågring stor.
Nu nalkas ljuvlig sommar,
då gräs och gröda gror.

29⁵⁰

Råttbajs, katter och samarier

KYRKTEATER. I Norge hjälper professionell dockteater församlingarna att öppna sina kyrkor för barnfamiljer.

TEXT OCH BILD:
MAY WIKSTRÖM

– Och där får du dig ... och där, och där! *Pang! Tjoff!* Prästen i koret i Vester Aker kirke i Oslo gestaltar klassikern den barmhärtige samariern inför ett femtiotal barn som sitter på golvet. Den stackars mannen på vägen till Jeriko får sig en omgång i värsta Hollywoodstil.

I bänkarna bakom sitter barnens föräldrar. Prästen sneglar på dem och hejdar sig:

– Hoppсан, det blev visst lite för våldsamt det här. Vi tar om det.

Sanningen är att det inte är en riktig präst, vilket barnen vet mycket väl. De är mitt inne i föreställningen *Kyrkråtorna och kattungen*, där prästen är en av de två skådespelare som sköter alla rollerna i dramat.

Ramberättelsen handlar om rättorna Vesle och Fredo som kommit till kyrkan i jakten på ett tryggt hem.

Det de fruktar mest av allt är katter – och naturligtvis råkar det sig så att samma vimsiga präst tillfälligt vaktar en ilsk katta och hennes unge. Olyckliga omständigheter förpassar ungen i soptunnan under kexsmulor och råttbajs, och plötsligt blir frågeställningen i liknelsen om den barmhärtige samarierna rättornas egen. Hjälpa eller inte hjälpa? Unikt – nej – men fungerande. Jag märker det när jag cyniskt fnissar åt prelaten som skyndar förbi den slagne med ursäkten att han har så ruggigt bråttom till församlingsrådsmötet. Några av barnen vänder sig om och ser på oss vuxna, förebrående. Att vi tacks! Då inser jag att skådespelarna faktiskt har lyckats, med rå humor, överdrifter och ett professionellt manus och hantverk.

Dockteaterföreställningarna säljs till församlingarna av IKO-förlaget för cirka 1700 euro. De delfinansieras ofta med biljettintäkter, den här föreställningen är gratis för alla femåringar medan resten av familjen betalar max en tia tillsammans. Två team med dockförrare/skådespelare turnerar i hela landet. Uppslutningen i Vester Aker kyrka visar att väl genomförd barnkultur behövs, också vid altaret.

någonting vidgar det själen.

Han är oroad över att historiens roll i undervisningen och det allmänna tänkesättet håller på att avta.

– Det är samtidigt ett symtom på och ökar känslan av att jag har den rätta uppfattningen.

Vårt förhållande till religion och vår inställning till historia och litteratur hänger ihop med hur vi ställer oss till att tro i stället för att veta. Det handlar om ett poetiskt sätt att se på världen.

– När man ska meja ner en uppfattning säger man att den är medeltida. Det handlar om vår oförmåga att inse att man kan tänka på många intressanta sätt.

Kyrkans straff

Dagens samhälle är sekulariserat. Vi ser framåt, inte bakåt mot det dunkla vetande det gamla stod för. Ur samma källa, ointresset för det förgångna, springer kanske också motviljan mot psykoanalysen. Mikael Enckell menar att det kanske är nu kyrkan får sitt straff för att den så länge basunerat ut en enda sanning. Vi vill fortfarande bara ha en enda sanning, men den sanningen är inte längre kyrkans.

– Monopolsträvanden är alltid olyckliga.

Psykoanalysen omfamnar det varaktigt obekanta: det omedvetna. De som

tror omfamnar Gud, också han varaktigt obekant.

– Fördelen med att omfamna något varaktigt obekant är att du aldrig kan vara säker på att du har rätt.

Själv har han hela sitt liv intresserat sig för den judiska tron, men aldrig konverterat.

– Det skulle förutsätta en relativt stark tro på att det finns en personlig Gud. Och det är jag inte så säker på.

Varken judendomen eller buddhismen är missionerande religioner. Det tycker Mikael Enckell är sympatiskt.

– Det här har förstås också att göra med mitt yrke. En analytiker är intresserad av hur människor tänker och vill inte att de ska tänka annorlunda än de gör. Människor skulle må bättre om de var mer intresserade av hur och varför andra människor tänker som de gör i stället för att försöka ändra på de där tankarna.

”Fördelen med att omfamna något varaktigt obekant är att du aldrig kan vara säker på att du har rätt.”

MÅNGA FEMÅRINGAR trängdes vid altaret för att följa med kyrkråtornas äventyr. Församlingen hade bjudit in sina femåringar på fest och dockteaterföreställning.

Hjulen på bussen går runt

Anna Brummer

I boken finns närmare åttio sånger för små och större. Här finns rörelsesånger, ringlekar, barnvisor och vaggvisor med noter. Tydliga rörelse- och lekbeskrivningar ingår. Det finns också en inlärnings-cd som är ett komplement till sångboken.

Bok: 25 euro, CD: 20 euro

I sångens glada tecken, kom och fynda böcker i Raseborg!
Fredag 22.5 och lördag 23.5 har du chans att träffa oss från Fontana Media och fynda böcker under Kyrkomusikfesten i Ekenäs. Försäljning klockan 17–22 på fredag och 10–20 på lördag i Ekenäs bollhall. Kyrkpressen finns också på plats. Välkomna!

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår tävlande den här veckan är Mats Löfström. Konstruerad av Jesper von Herten.

MEDTÄVLARE: MATS LÖFSTRÖM

Namn: Mats Löfström.

Ålder: 31.

Yrke och/eller titel: Riksdagsledamot.

Hemort: Eckerö.

Favoritmat och -dryck: Rökt flundra med nypotatis och Stallhagens honungsöl.

Lyssnar helst på: Radio Vega, det är det enda jag får upp i mitt kontor på Riksdagshuset.

Favoritidrottsgren- och/eller -lag: IFK Mariehamn i fotboll.

Rekommendera en bok!: Selma Lagerlöfs Jerusalem.

Skulle vilja resa till: Lappland när det är ruskatider.

Tråkigaste hemgöret: Diska.

Min åsikt om frågesporter: Det är roligt!

FRÅGESPORTSRESULTAT: 19/25.

FINSKA VM-SPELARE I ISHOCKEY & KLUBB SOM DE SPELADE FÖR VÅREN 2015

Joonas Kemppainen	1) Jokerit
Leo Komarov	2) Florida Panthers
Pekka Rinne	3) Nashville Predators
Alexander Barkov	4) Toronto Maple Leafs
Juhamatti Aaltonen	5) Kärpät

Resultat: 5/5

EUROPEISKA LÄNDER & AREAL

Polen	1) 110 000 km ²
Sverige	2) 238 000 km ²
Rumänien	3) 312 000 km ²
Spanien	4) 447 000 km ²
Bulgarien	5) 505 000 km ²

Resultat: 3/5

FINSKA GLASBRUK & ORT DÄR DE FINNS/FANNS

Karhula	1) Tavastehus
Nuutajärvi	2) Urdiala
Iittala	3) Kotka
Johannislund	4) Salo
Skinneravik	5) Kimitoön

Resultat: 3/5

KÄNDA MÅLNINGAR & RENÄSSANSKONSTNÄRER

Nattvarden	1) Tizian
Venus födelse	2) Sandro Botticelli
Adams skapelse	3) Michelangelo
Jungfru Marie himmelfärd	4) Rafael
Sixtinska madonnan	5) Leonardo da Vinci

Resultat: 3/5

KVINNLIGA VINNARE I EUROVISIONEN & SÅNG OCH ÅRTAL

Charlotte Nilsson, Sverige	1) Ne partez pas sans moi, 1988
Céline Dion, Schweiz	2) Why Me?, 1992
Emmelie de Forest, Danmark	3) Take Me to Your Heaven, 1999
Elena Paparizou, Grekland	4) My Number One, 2005
Linda Martin, Irland	5) Only Teardrops, 2013

Resultat: 5/5

Svaren:
Finska VM-spelare i ishockey & klubb som de spelade för våren 2015: a-5, b-4, c-3, d-2, e-1
Europeiska länder & Areal: a-3, b-4, c-2, d-5, e-1
Finska glasbruk & Var i landet de finns/fanns: a-3, b-2, c-1, d-4, e-5
Kända målningar & Renässanskonstnärer: a-5, b-2, c-3, d-1, e-4
Kvinnliga vinnare i Eurovisionen & Sång och årtal: a-3, b-1, c-3, d-4, e-2

Nu! Direkt från tillverkaren
KVALITETSMADRASSER och SÅNGAR
Våra bäddmadrasser är kända för effektiv fukttransport
Även specialmått
ÖNSKE SÄNG
Leveranser till hela Finland • Tfn 050 380 4154 • www.onskesang.fi

Församlingsförbundet har sedan det grundades år 1920 på olika sätt verkat för att stöda det kyrkliga livet på svenska i Finland. Verksamheten idag tar speciellt fokus på att inspirera frivilliga och förtroendevalda i församlingarna, genom vårt kulturarbete inbjuder vi till samtal om kyrka och kultur, och på våra populära resor gör vi äventyr tillsammans i världen.

Kom med - bli medlem i Församlingsförbundet

Vi har i dagens läge cirka 700 personmedlemmar, alla församlingar i Borgå stift är också medlemmar, liksom en hel rad kyrkliga sammanslutningar. Vi vill gärna välkomna nya medlemmar med en liten kampanj! Kom med som ny medlem och du får Årsbok för Borgå stift och Tommy Hellstens bok Förändring som välkomsthälsning!

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Medlemsavgiften för personmedlemmar är 15 €/år. Som medlem får du Årsboken för Borgå stift hem med posten i slutet av året, du får 10 % rabatt i vårt förlag Fontana Media och du är med och stöder det kyrkliga livet i Svenskfinland.

Skicka dina personuppgifter per e-post till kontakt@forsamlingsforbundet.fi, sätt ett kort eller brev till Församlingsförbundet, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors eller slå en signal till verksamhetsledare Kalle Sällström, 050-3562 475.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab
• Ekologinen majatalo
• Kahvila ja kokouspalvelut
• Ekologiskt vårdshus
• Café och mötestjänster
Tervetuloa! www.majatalobox.fi Välkommen!
Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

TUNABERG
HUGO OCH MARIA WINBERG
WINBERG & WILHELM
TUNARO
Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller i Esbo servicehusboende på **Tunaberg** och vårdhemmet **Tunaro** för svenska pensionärer. Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.
Vi behöver dina frivilliginsatser, kontakta **Mona Sandberg, 050-520 2700.**
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten, kontakta **Ken Thilman 040-5568 312.**
Vårjippo 28.5 2015 kl 15.00 - 17.30 på Tunaberg.

Vill Ni marknadsföra er i svenskfinland?
Vi sköter om annonserna till bl.a dessa tidningar:
Kyrkpressen, God Tid, Finlands kommundning, Löntagaren, Pohjalainen Yrittäjä, Folkhälsan, Resonans, City & Arcipelag, Respons, Replik, Gula Pressen, Hembygden, Vi hörs, Jaros-Futisextra, VIFK Magasin, Sportpressen, + webbannonser.
Ni kan även boka in bilagor till dessa tidningar via oss!
Jonny's Försäljningstjänst / Cjcenter Kb
tfn: 0500 924 528

VILLA+ENSI
Unikt serviceboende
invid Brunnsparken i Helsingfors.
Förtjusande lägenheter
med öppen havsutsikt lediga.
För närmare information:
Maarit Ylimäki tel. 044-7474177
eller toimisto@villaensi.fi
se gärna www.villaensi.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Äldre par önskar hyra 2-3 rum + kök + balkong, eventuellt radhus, i Vasa. Brändö-Gerby-Smedsby-området.
040-7550925

Mamma med två vuxna barn önskar hyra /köpa sommarstuga i södra Finland, helst vid kusten.
Tel: 040-5342110/Pia

Önskas hyra! Hej! Är en rökfri, ordentlig flicka 20 år som vill hyra 1-2 rum i Helsingfors m.omnejd. Studerar och jobbar, har liten snäll hund. Vänligen ring Therese tel +358400 983911

Skötsam, idrottande, rökfri ung man önskar hyra 1-2r+k(kv) i Åbo centrum, nära Åbo Akademi.
Tel. 0442943110/Janne

Lärarstuderande önskar hyra etta eller rum i Helsingfors fr.o.m. 1.8. Rökfri, äger ej husdjur. Kontakta via salnystr@abo.fi eller 050-5363890/Salli

Önskas hyra: större familjelägenhet (4-5 rum + k) cirka 120-150 m² i Munksnäs eller närliggande stadsdelar (H:fors). Vi ser fram emot ett långvarigt hyresförhållande. Kontakt: 0400-729129, rabbesandelin@gmail.com

Förlovat par önskar hyra öppen 2:a eller 3:a i centrala Åbo från och med 1.8.2015. Alternativt redan under sommaren. Minst 45 m². Möjlighet till bilplats. Tel: 0408472623

UTHYRES

Norra-Hagalund 4r+k+ balk. 94m² möjl. hyra mindre, möblerad, 2wc dusch bra förb. till H.fors 31.05-23.08.15 Ring 0408221639

I Hfrs, Rödbergen, snygg rörenov. två i översta vån. med söderbalkong, 46m². Tfn 050 3202935

SÄLJES

Godis till salu till ett billigt pris. 050 3804750

Visste du att...

du kan lämna in din hyresansökan via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

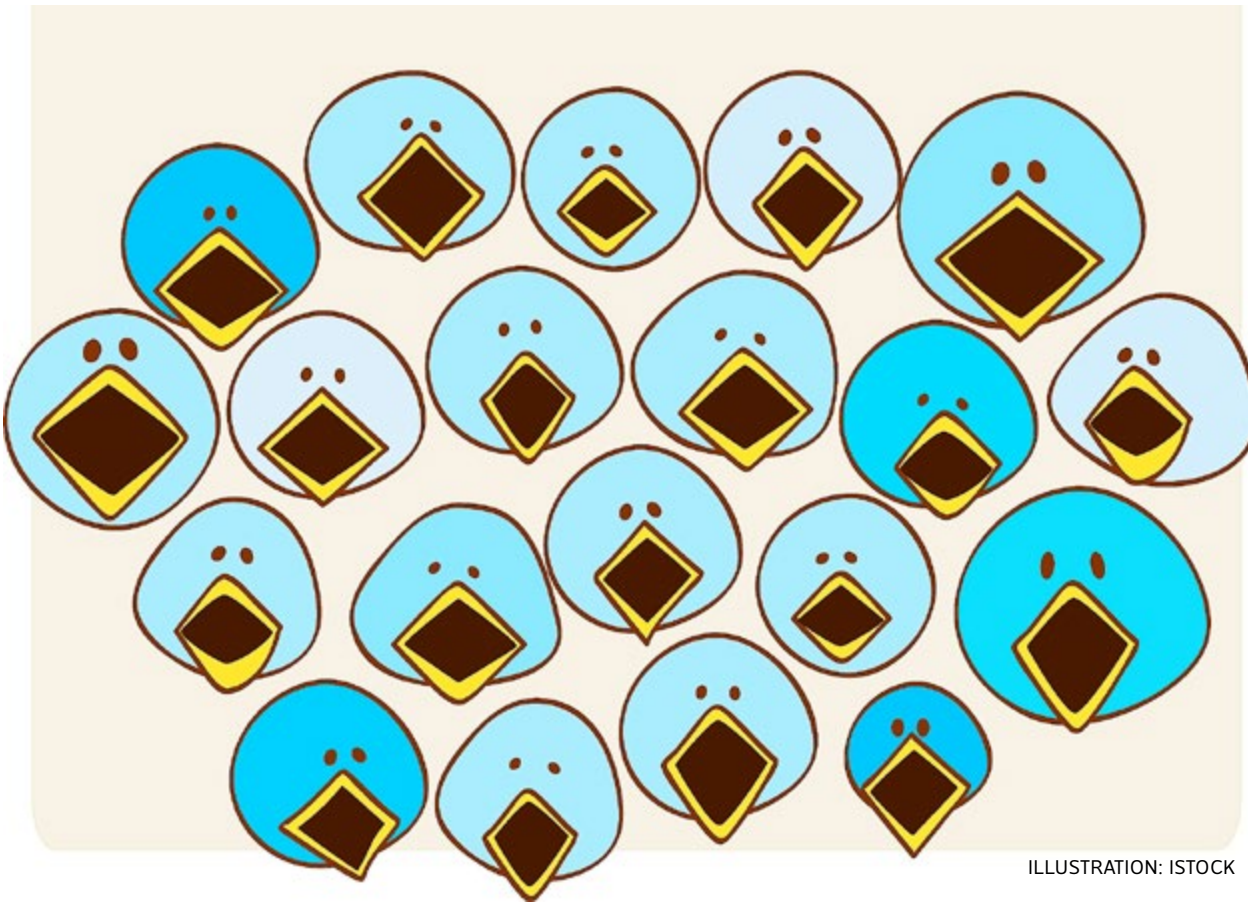

ILLUSTRATION: ISTOCK

A (I)lt du inte visste om korister

SÅNG. Vad gör en sopran till en sopran? Vad kännetecknar en äkta bas? Här kommer den ultimata guiden till de outtalade hemligheterna med en SATB-kör.

toner tenorerna skulle sälja sin själ för och av basarna som når de där o-b-e-g-r-i-p-l-i-g-t låga tonerna. Kuriosa: Ett föga välkänt faktum är att tenorerna höjer ögonbrynen mer än alla andra korister medan de sjunger.

BASARNA sjunger lägst av alla. Det var det. De är trygga, pålitliga människor med mer ansiktshår än någon annan. Basarna känner sig förevigt ouppskattade, men är djupt övertygade om att de i själva verket är körens viktigaste stämman, trots att de har de träkigaste partierna av alla och ofta sjunger fem takter i sträck på en och samma ton. Detta kompenserar de genom att sjunga så ljudligt som de bara kan. Basarna är de enda som kan klaga över hur LÅGT deras stämman går, och därför gör de fruktansvärda grimaser när de tar de lägsta tonerna. Att harmoniera med tenorerna – de koketterna – är det värsta de vet. Altar gillar de däremot, förutom när de stjälar de bättre partierna i deras duetter. Sopraner utgör ett främmande universum. Basarna kan inte förstå hur någon i hela världen kan vilja sjunga så högt och låta så hemskt när de missar tonen. När basarna sjunger fel knegar de oförskräckt vidare, förvissade om att de andra tre stämmorna ändå kommer att dränka deras misstag och att de sist och slutligen kommer att sluta på rätt ackord i alla fall.

Fritt översatt och förkortat från thecomedycorner.org.

Med hjärtlig kärlek till alla korister från Kyrkpressens redaktion – en oroväckande majoritet av förstasopraner, en och annan allsångare, en oupptäckt alt och en bråkare.

Först basics. En kör består i grunden av fyra stämmor: sopran, alt, tenor och bas – SATB, alltså. De två första är kvinnostämmor, de två senare sjungs av män.

Så långt är alla med. Här kommer det ni däremot kanske inte visste:

SOPRANERNA sjunger högst och tror därför att de äger hela världen. De har längre hår, snofsigare smycken och slängigare kjolar än alla andra och tar det som en grov personlig förolämpning om de inte får gå upp till minst höga F i varje sång. När de gör det håller de tonen minst hälften längre än de borde och jämrar sig sedan över att de har ont i halsen och att dirigenten är en sadist. Sopranerna är i hemlighet övertygade om att de är överlägsna alla de andra stämmorna och att till exempel alten, som är trevlig och harmonierar mot, i själva verket lika gärna kunde utgå utan att det märktes någon skillnad. Basarna utgör den lägsta kasten i deras värld. De sjunger alldeles för kraftigt, är hopplösa att harmoniera mot och vem kan väl lita på någon som brummar så lågt?

ALTARNA vet att de är jordens salt, minst. De är anspråkslösa naturer som helst skulle ha jeans på varje konsert om de fick. De vet att de har långa räckor av knepiga tonföljder och rytmer att avverka medan sopranerna skriker ut

sina höga A:n alldeles för hårt (ja, basarna sjunger också för kraftigt) och att det senare gör att ingen noterar altarnas hårda slit. Altarna konspirerar i hemlighet för att få sopranerna att låta falska och ogillar tenorerna, som sjunger i samma oktav och tror att de låter bättre än altarna gör.

TENORERNA är bortsänkta. Rätt och slätt. Ingen kör har någonsin tillräckligt av dem och varje dirigent offerar hellre sin högra hand – eller ett halvt dussin alter – än låter ens en halvbra tenor sluta. En irriterande regel är att de alldeles för få tenorerna i varje kör dessutom alltid är irriterande bra. Det enda som får dem att vackla är subtila vinkar om att riktiga karlar inte kan sjunga så högt som de gör (kommer vanligen från basarnas led). Dirigenten hyser de en hatkärlek till. De uppmanas alltid sjunga i forte – eftersom de är så få – och känner sig hotade både av sopranerna som mödölost tar

”Ett föga välkänt faktum är att tenorerna höjer ögonbrynen mer än alla andra korister medan de sjunger.”

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVARD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

SPA/HÄLSORESA
PÄRNU TERVIS
ESTLAND

30.8 - 5.9 529 €

BUSS-BÅT-HELPPENSION
LÄKARBEÖK-
6 DAGARS BEHAND-
LINGSPAKET
(3 BEH. PER DAG)
RUTT: PARGAS-KIMITO-
EKENÄS O.S.V.
TERVIS HAR SERVICE
ÄVEN PÅ SVENSKA

FRÅGA MERA PÅ
PARTOURS
0440 524911
partours@parnet.fi

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN
FÖRSAMLING

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Fräls oss ifrån ondo

DEN Fyller de flesta kriterierna för att klassas som en konservativ religiös rörelse. Det finns ingen gråzon utan uppdelningen är i svart och vitt, i vi och dom. De frälsta och de förtappade, de renlärliga och syndarna, de skrifttrogna och de okunniga.

Budorden är dock fler än 10, medlemskapet ofta svindlande dyrt och vägen till himmelriket är inte sällan 42 km. Måltiden är den viktigaste religiösa rit och den intas med våg, tabeller och ett stort distanslöst allvar. De stora moraliska frågorna handlar inte längre om vår relation till vår nästa, till vår natur eller till en Gud utan de berör främst vad vår kropp tar in och vad den förbränner och Satans nya namn är Socker.

Människan är till naturen religiös, helt tydligt. För när nordbon äntligen har krånglat sig ut ur kristendomens kvävande tvångströja efter 1 000 år av begränsningar och krävande to do-listor så tar det inte länge innan hen frivilligt börjar fasta, helga den träningsfria dagen och skriva syndakataloger som även får den duktiga att skämmas. När kyrkklockorna har ringt till gudstjänst klockan 10 förklarar en del sin frånvaro med att det är för tidigt men i dag har många i den nya rörelsen redan klarat av sitt crossfit-pass innan barnen vaknar på söndag morgon.

Motionsväckelsen är bra och matmedvetenheten är toppen men det finns också något trist under den neokäckta träningsstoppen. Det trista är hjärtat som på smartarmbandet visar att det främst dunkar för mig och mitt och inte så mycket för andra. Det egna gympasset går definitivt före tillsammanstid med sin partner, triathlonträningen före barnen och man missar hellre förrätten på grannfesten än sin löprunda. Medan människor svälter på olika håll i världen kör vi själva regelbuden detox och low carb och ser ner på dem som väljer soffan hellre än stavgång.

Vi har joggat förr men den här gången håller svettbandet inte bara bort luggen utan den avsluter en ideologi som delar upp mänskligheten i lyckade och misslyckade på basis av BMI. Jag hurrar den ekologiska grönkålen i smoothien men kombinationen av självgodhet och förakt gillar jag inte. Funderar också kring mekanismerna mellan hälsöväckelsen och högervindarna i politiken. Är det en slump att de båda springer mot målet att öka den egna kapaciteten eller hänger allt det här ihop?

Jag fantiserar om ett Vasalopp men ännu hellre skulle jag springa mot trafficking, yoga till förmån för Nepal, simma för ett renare hav, zumba för fler kvinnor i regeringen och cykla för ett barnhem i Indien. Jag skulle också gärna göra allt det här tillsammans med min familj och med mina vänner. Sammanhållning, Solidaritet och Styrka för kropp, själ och ande. Motion för mig men till nytta för dig och väldigt gärna en bulle tillsammans efteråt.

Maria Sundblom Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

”Medlemskapet ofta svindlande dyrt och vägen till himmelriket är inte sällan 42 km.”

DIAKONIÄMBETET STRUKTURER

Den dyra klosslådan

Den apostoliskt bottnade klosslåda som är evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens tjänst ("predikoämbetet", CA 5) har enligt gammalkyrklig, historisk och ekumenisk tradition tre hål i locket. Klossarna som passar in är de specialtjänster som utövas av biskoparna, presbytererna/pastorerna och (präst)diakonerna. Biskoparna väljs bland prästerna i stiftet, presbytererna är ett kollegium av pastores loci, kyrkoherdarna, medan prästdiakonerna i vår kyrkliga tradition representeras av kaplanerna (på 1600-talet kallade "diaconi" eller "capellaner"), numera kompletterade med också församlingspastorer och pastorer i olika specialtjänster. Det betyder att vi har lämpliga klossar som passar in i alla tre hålen – och mera rymms inte in. I ett ekumeniskt perspektiv har vi alltså ett helt rumsrent system med detta "treledade" prediko- eller prästämbete.

Problemet i vår kyrka är att man ända sedan 1992, när jag satt ordförande för biskopsmötets arbetsgrupp i frågan (med avvikande åsikt i vårt betänkande), har slitit sina händer blodiga med upprepade försök att pressa in ett så kallat diakonat

”Det har krävt massor av tid, sammanträden, betänkanden, framställningar – och pengar – med så invecklad teologi och så stridiga intressen att man till sist fastnat i en tät snårskog.”

i prästdiakonernas hål. Det har fram till vårens kyrkomöte krävt massor av tid, sammanträden, betänkanden, framställningar – och pengar – med så invecklad teologi och så stridiga intressen att man till sist fastnat i en tät snårskog.

Det som tidigt skapade problem var klerikaliseringen av prästdiakonerna som ledde till ett försvagande av den diakonala och karitativa dimensionen i deras tjänst. De vändes allt mer mot altaret och förrättningarna och allt mindre mot världen. Men i vår kyrka löste man saken på ett genialt sätt med att inrätta en särskild diakonitjänst vid sidan av hela klosslå-

dan. Man ansåg diakonin och kärlekstjänsten vara så oumbärliga att åtminstone en tjänst för diakonin blev obligatorisk i varje församling (med möjlighet till befrielse för fattiga församlingar) – en sak som nu åtminstone för stunden "räddades" med ett nödropp i samma veva som den i mitt tycke ganska onödiga strukturreformen förföll i kyrkomötet (en reform som förresten hade gjort församlingarna till osjälvständiga distrikt inom rätt allsmäktiga samfälligheter). Regeln med kvalificerad majoritet som här var den räddande ängeln ska inte ses som något bakåtsträvande utan reflekterar kyrkans uråldriga visdom att kräva tillräckligt samförstånd (consensus ecclesiae) i vitala livsfrågor.

Det här är en enkel och rak väg ut ur snårskogen som i bästa fall kunde få tillräcklig konsensus bakom sig i kyrkomötet: Diakonerna/diakonissor-na får som förr en "sändningsvigning" som innebär att de välsignas och sänds till diakonal tjänst i kyrka och samhälle. De som med YH-utbildning i ryggen tjänar inom sektorn för kristen fostran välsignas (tillsammans med de nuvarande anställda) till kateketer med

rätt att ha samma gröna diakonskjorta som diakonerna. I princip kan ett liknande arrangemang ordnas också för andra tjänstegrupper, till exempel kyrkomusikerna, om man så vill. Det blir ett par parallella välsignelser på det här sättet. Men bättre så än att klumpa ihop alla lekmannatjänsterna till ett klerikaliserat vigningsdiakoniat under biskoplig kontroll – som skulle kräva teologiska tilläggsstudier i grundutbildningen samt en komplicerad och dyr administration och som dessutom inte problemfritt passar in någonstans. Den stora förloraren då vore kyrkans diakoni.

För själva klosslådan, som är till för att evangeliet ska höras över hela jorden, har vi en enda grundläggande vigning, det vill säga prästvigningen som apostoliskt sett är en missionsvigning till tjänst av evangeliet "alltid och överallt" som det sägs i formuläret. En fylligare bedömning av "den diakonala tjänsten" så som den träder fram i Borgå-överenskommelsen har jag skrivit och finns att läsa i Teologisk Tidskrift 6/2011.

ERIK VIKSTRÖM
Borgå

FOLKREPRESENTATION MÖJLIGHET

Det blev inte som vi befarade

Då jag läst och hört omdömen och reflexioner kring riksdagsvalet och regeringsbildningen, har mina tankar gått till 1937 års presidentval, då Nivalabonden Kyösti Kallio valdes till Finlands president. Jag minns morgonen efter presidentvalet när vi gick 2,5 kilometer till skolan – det var på tiden innan begreppet skolskjutsar fanns.

Det var upprörda känslor och en bitter stämning som präglade samtalet. Hur skulle det nu bli med en helt finsk president? Som knappt kunde ett ord svenska? Därtill undrade man om hans hustru hade hunnit putsa skorerna från fähusmutsen. Nu

”Det blev inte så. Kallio var en av våra bästa presidenter med stor förståelse för den svensktalande minoriteten.”

gällde det säkert för oss att lära oss finska och glömma att vi var svenskspråkiga. Vi formligen knöt nävarna i rena besvikelsen, ett uttryck för stämningarna från våra hem.

Det blev inte så. Kallio var en av våra bästa presidenter med stor förståelse

för den svensktalande minoriteten. Han var en from och gudfruktig man, älskad och uppskattad av folket. Att han var varmt troende var till ingen skada och inte tror jag heller i dag att det är någon skada med troende representanter i riksdag och regering.

Vi ska inte heller utdöma en regering som vi inte vet vad den går för. Kanske är det "just för en tid som denna" (Esters bok) som vi behöver ha en folkrepresentation som räknar med Gud och hans bistånd, när det är kärvt och bistert.

RAFAEL EDSTRÖM

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

HET TRO

”Ibland kan kanske den centrifugen slunga ut vis-sa själar längre bort. Längre bort från församlingen, eller längre in i den ...”

Anders Eklund i ÖT/Vbl om karismatik i Karleby.

KYRKAN FASTIGHETER

Behåll kyrkan, sälj resten

Var fjärde byggnad i Svenska kyrkan används mer sällan än en gång i veckan och fyra procent används inte alls. Det visar en utredning som Svenska kyrkans kyrkostyrelse nu ska ta ställ-

ning till. Förslaget går ut på att sälja det som går att sälja – men kanske inte just kyrkorna.

”Det finns ett värde i att bevara kyrkobyggnaderna och en lösning är att flytta verksamheten till kyrkan”, säger kyrkostyrelsens Mats Hagelin till Kyrkans tidning.

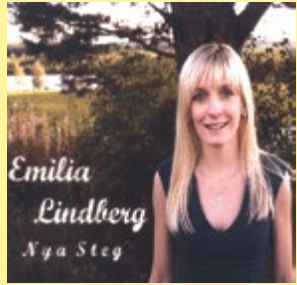
Köp någon av dessa CD:n så får Du 10 stycken kort gratis

På vägen hem, Gud är trofast, Det urgamla kors allt förvandlar. 14 sånger
 CD 10,00€

Jag har hört om en stad ovan molnen, Guds källa har vatten till fyllest. 14 sånger
 CD 10€

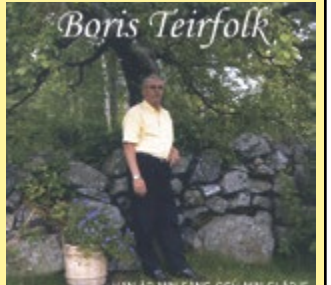
Tro på Jesus, Jag tror att du visste, Jag är på väg, Du fallna stjärna, sammanlagt 12 sånger
 CD 21,50€

Kraften i korset, Jesus ditt namn, Jag älskar dig Jesus, På väg igen, Sammanlagt 15 sånger
 CD 20€

O store Gud, Ovan där, Från död till liv, du lyfter mig, sammanlagt 12 sånger
 CD 20€

Barnatro, Härlighetens morgon, Mitt hjärta sång, Där rosor aldrig dör, Sammanlagt 12 sånger
 CD 17€

Vilken fantastisk samling med kattbilder.
 17,80€

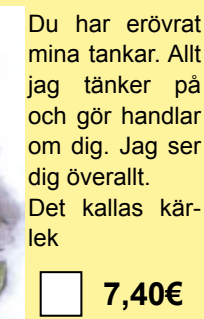
Till en underbar dotter. Alltid omtänkskänker glädje, kärlek och vänlighet. Och värd alla kramar som finns.
 7,40€

Vilket litet underverk du är! Mun, öron, runda små fötter. Ett barn. Ett nytt liv framsprunget ur kärlek
 7,40€

Du har erövat mina tankar. Allt jag tänker på och gör handlar om dig. Jag ser dig överallt. Det kallas kärlek
 7,40€

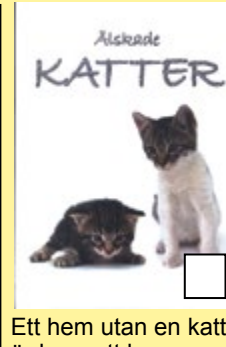

Vänskapsboken är fylld med livsglädje och vackra bilder. Låt livet grönska och växa.
 7,40€

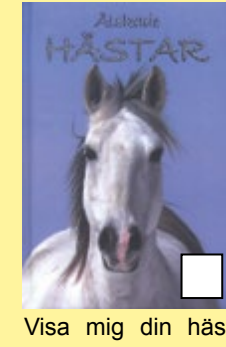

370 s. 21,90€ Nu endast 16,00€

Under vår vandring mot evigheten är det nödvändigt med andlig reskost - Guds ord. Bibeln är boken framför alla andra böcker. Den kan aldrig ersättas av någon annan bok. Men vi behöver liksom den etiopiske hovmannen också en Filippus som förklarar och tillämpar Guds ord.

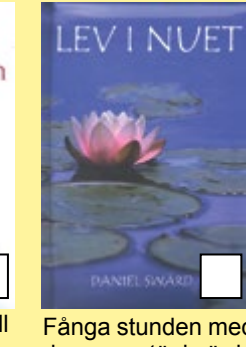
Ett hem utan en katt är bara ett hus.
 7,40€

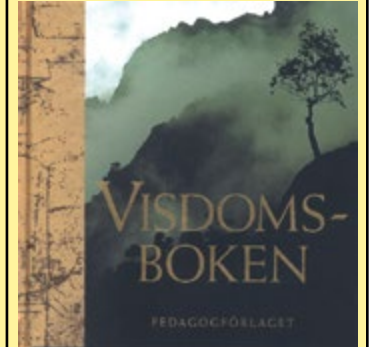
Visa mig din häst och jag ska säga vem du är.
 7,40€

Jag önskar dig all lycka på din födelsedag
 7,40€

Fånga stunden med denna tänkvärda bok.
 7,40€

Visdomsboken
 15€

Följande trevliga askar med tänkvärda kort, mycket omtyckta:

Ask med 60 kort med tänkvärda texter
 9,90€

60 kort med bibelverser
 9,90€

60 kort med texter om kärlek
 9,90€

Vänskapskort som lyser upp tillvaron och sprider glädje! Tänkvärda texter och vackra färgfoton.
 9,90€

Lyckokort som lyser upp tillvaron och sprider glädje! Tänkvärda texter och vackra färgfoton.
 9,90€

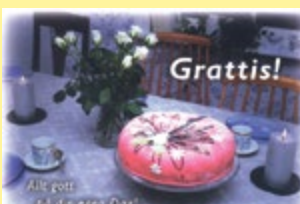
Håll ditt huvud högt! Råta på dig! Du kan klara det. Det blir mörkt ibland men morgonen kommer.. Håll hoppet levande
Inb. vackra färgbilder 138 sidor

Vid beställning deltar Du i utlottning av:
1 st. Bokpaket, 1 st. CD paket, 1 st. DVD paket, 1 st. kassettpaket, 1 st. kortpaket
Paketets värde á 50€
Dragning 15.6

Alla Tiders kortpaket
40 stycken enkla kort. Grattis, barn, djur, tänkvärda ord, bibelspråk samt 5 stycken dubbla kort
Värde 55€
Ditt pris 22€

Du får gratis en bok vid beställning

Sänd in din beställning till **Sven-Erik Syréns förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com**
Namn: _____
Adress: _____
Tel: _____
10 dagars betalningstid, faktura kommer med.

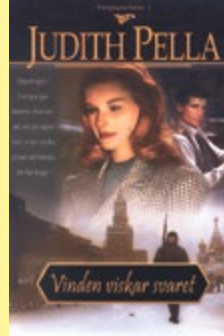
Syréns bokhandel MAXMO
Öppen Fredag-Lördag
22-23 maj kl. 13-16

Cd:n, Boknyheter, vackra dubbla kort till Bröllop, dop, konfirmation, baby, examen student, grattis med årtal.
Hjärtligt välkommen!

BILLIGA BÖCKER

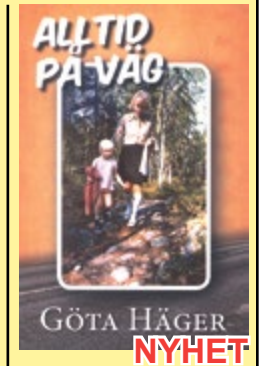
Pris förut 24,70€
 NU 10€

Pris förut 23,80€
 NU 10€

Pris förut 23,00€
 NU 10€

NYHET
Livsskildring av Göta Häger. Att vara på väg och i ständig rörelse innebär inte jakt och stress, det innebär ständig mognad och tillväxt. Du upphör inte att växa och gå framåt fastän du är stilla och vilar
115 sidor
 18,00€

Dragspelsgruppen Tro, Hopp o Kärlek

inbjuden till Bergö Tabor församling
Lördag 13.6 kl 18
Ingen buss ordnas.
Välkommen!

Kulspetspennor

1. Blott en dag ett ögonblick i sänder
2. Var dag är en sällsam gåva
Vid köp av 10 stycken får du 3 stycken på köpet.

Pris Beställ NU!
 1,00€/st